

भारतीय पृथिव विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
 डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत
 - ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प :-
 उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
 हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
 कालावधी (दिनांक २१.१२.२०१९ ते २५.१२.२०१९)

अंक १०२/२०१९							दिनांक २०.१२.२०१९			कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (१४/११/२०१९ ते २०/१२/२०१९ पर्यंत)							हवामान घटक			पूढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता २१/१२/२०१९ ते २५/१२/२०१९ पर्यंत)				
१४/१२	१५/१२	१६/१२	१७/१२	१८/१२	१९/१२	२०/१२	दिनांक		२१/१२	२२/१२	२३/१२	२४/१२	२५/१२	
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)		०	०	४	५	०	
३५.०	३६.०	३६.०	३६.०	३५.०	३५.०	३५.५	कमाल तापमान (अं. से)		३५	३५	३६	३६	३६	
२०.०	१९.५	१९.५	१९.०	१९.०	२०.०	२०.०	किमान तापमान (अं. से)		१९	१९	२०	२०	२०	
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्टा.)	८	४	६	५	६	
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	दुपार							
८९	९३	९३	९१	८७	९३	९३	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		७१	७३	७९	८१	८०	
४६	४२	३७	३७	३७	३८		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४१	४१	४८	४६	४९	
०.९	१.२	०.६	१.१	१.७	१.५	१.७	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००७	००५	००६	००३	००६	
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	ईशान्ये	पूर्व	पूर्व	पूर्व	ईशान्ये	
पूर्व	पूर्व	दक्षिण	दक्षिण	पूर्व	दक्षिण		दुपार		कडून	कडून	कडून	कडून	कडून	
मागील वर्षातील (२०१८) पर्जन्य (मि. मी)							१/०१/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)	
३२६९.२							४५९१.०			४५९१.०			०.०	

पूढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: येत्या ५ दिवसात जिल्ह्यात हलक्या स्वरूपाचा पाऊस पडण्याची शक्यता असून वातावरण ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
वायंगणी भात	रब्बी पेरणी	रब्बी हंगामातील भात लागवडीच्या पूर्व तयारीस सुरुवात करावी. रोपवाटीका लागवडीयोग्य झाली असल्यास पहिल्या पिकाच्या कापणी नंतर नांगरट करून ७.५ टन शेणखत किंवा कंपोस्ट खत एकसारखे मिसळावे. चिखलणीच्या वेळी हेक्टरी ५.० टन गिरीपूषप हिरवळीचे खत शेतात मिसळावे.
कुळीथ व चवळी	रोप ते शाखिय वाढ	अंगओलीत असल्यास कुळीथाला पाण्याची गरज नसते. परंतु ओलावा कमी असलेल्या जमिनीमध्ये पिकाला फुलो-यात असताना आणि शेगा पोसण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. गरजेपेक्षा जास्त पाणी दिल्यास पिक फुलो-यात न येता फक्त शाखिय वाढ होत राहते. यासाठी पाण्याचा अति वापर टाळावा.
भुईमुग, सुर्यफुल व मोहोरी	रब्बी पेरणी	रब्बी उन्हाळी भुईमुग लागवडीसाठी शेताच्या पूर्वतयारीची कामे हाती घ्यावी. जमिन खोल नांगरून, ढेकळे फोडून व हेक्टरी १० ते १५ टन चांगले कुजलेले शेणखत/कंपोस्ट मिसळून तयार करावी. पेरणीसाठी टी.जी.२६, टी.ए.जी.२४, टी.पी.जी.४१, कोकण गौरव, कोकण टपोरा या जातीचे बियाणे हेक्टरी १२५ ते १५० किलो या प्रमाणात वापरावे. रबी सुर्यफुल लागवडीसाठी जमिन उभी-आडवी खोल नांगरून भूसभूशीत करावी. शेवटच्या कुळवणीपूर्वी हेक्टर १० ते टन चांगले कुजलेले शेणखत/कंपोस्ट जमिनीवर पसरून मातीत मिसळावे. पेरणीसाठी. पेरणीसाठी सुर्यफुलाच्या मॉडर्न, एस.एस.५६, बी.एस.एच-१ इ. सुधारीत जातीचा वापर करावा. हेक्टरी १० ते १२ किलो बियाणे वापरावे. पेरणीपूर्वी बियाणे १२ तास पाण्यात भिजवून नंतर सावलीत वाळवावे. तसेच प्रती किलो २ ग्रम या प्रमाणात बुरशीनाशक चोळावे. मोहोरी पिकाच्या पेरणीसाठी हवामान योग्य असल्याने पूसा बोलड किंवा वरुणा या जातीची लागवड करावी. पिकाची पेरणी ४५ x १० से.मी अंतरावर ३ ते ४ से.मी. खोल करावी. पेरणीपूर्वी प्रती गुठ्यास १ किलो युरिया आणि ३ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट ओळीत पेरून द्यावे.
आंबा	पालवी	यावर्षी लांबलेल्या मान्सूनोत्तर पाऊसामुळे आंबा फळ पिकास आवश्यक असणारा पाण्याचा ताण न मिळाल्यामुळे आंब्याची मोहोर अवस्था लांबणीवर पडली आहे. तसेच नोव्हेंबर महिन्यातील चक्रिय वादळामुळे व सततच्या ढगाळ वातावरणामुळे किमान तापमानात घट झाली नाही व मोहोर अवस्था येण्यासाठी आवश्यक असणारे तापमान व हवामान न मिळाल्यामुळे मोहोर अवस्था लांबणीवर जाण्याची शक्यता आहे. पालवीवर मोठ्या प्रमाणावर तुडतुड्यांचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास तुडतुडे, फुलकीडे व खवले किडीच्या नियंत्रणासाठी डेल्टामेथिन २.८% प्रवाही (०.९ मिली प्रती १ लीटर पाणी) किंवा थायोमेथॉक्झोन २५% (WDG) (०.१ ग्रम प्रती लीटर पाणी) या किटकनाशकांची फवारणी करावी. आंबा पिकावर करपा व भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असून प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी थायोफिनेट मिथिल व कार्बेन्डाझीम १% १ ग्रम प्रती १ लिटर पाण्यातून फवारावे.
काजू	मोहोर	ढगाळ वातावरणामुळे काजू बागायतदारांनी ढेकण्या किडीच्या प्रादुर्भाव होवू नये म्हणून जागरूक राहावे, प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ३६% १५ मि. ली. किंवा लम्बडा सायहॅलोथिन ५% ६ मि.ली. १० लिटर पाण्यातून फवारावे. काजूच्या झाडाला रोठा किड लागली असल्यास पाने पिवळी पडतात व खोडामधून छिद्राद्वारे भुसा बाहेर पडलेला दिसतो. काजूवर खोडुकिडा (रोठा) या किडिचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास १५ मि.मी. पटाशिच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारून टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मी. लि. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा.
दुभती जनावरे, शेळ्या, कुक्कुटपालन		रात्रीच्या वेळी किमान तापमानात घट होत असल्याने जनावरांचे थंडीपासून योग्य ते संरक्षण करण्यासाठी रात्रीच्या वेळी जनावरांना गोणपाटाचे पांघरून घालावे तसेच रात्रीच्या वेळी कोंबड्यांचे थंड वा-यापासून संरक्षण करण्यासाठी शेडला बाहेरून पडदे लावावेत. तसेच पिल्लांना प्रेशी ऊष्णता देण्यासाठी विदयूत दिव्यांची व्यवस्था करावी.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर सहयोगी अधिष्ठाता उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग	डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर नोडल ऑफिसर (ग्रामिण कृषि मौसम सेवा) उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे (०२३६२-२४४२३१)	डॉ. यशवंत चं. मृगळ तांत्रिक अधिकारी ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे (०२३६२-२४४२३१)
---	--	---